

Мр Душан Станковић
uchadb@gmail.com

Основна школа „Браћа Рибар“, Доња Борина

WEB ПОРТАЛИ У ПРИПРЕМИ И РЕАЛИЗАЦИЈИ НАСТАВЕ

Резиме: У раду се говори о web порталима и разлозима њиховој постојања. Објашњена је подела на хоризонталне и вертикалне web портале. Посебан акценат стављен је на образовне портале у свешћу и земљи. Постојање оваквих web портала олакшава припрему наставника за реализацију наставе и представља драгоцен извор информација за ученике и њихове родитеље. Презентације, креиране у html апликацијама, могу да буду изузетно корисне у организацији дидактичких ресурса сваког наставника, иако да је део рада посвећен и овом начину организовања наставних материјала.

Кључне речи: web портали, припрема и реализација наставе, организација дидактичких ресурса

Web портали представљају web локације на којима су систематизовани линкови иза којих се могу пронаћи садржаји и материјали који су везани за одређене сфере и области интересовања. Потенцијални корисник на њима претражује и проналази линкове ка сајтовима који се детаљније баве одређеним темама. Дакле, web портал представља мапу линкова, који су подељени у категорије према одређеним темама или пољима интересовања. Осим тога, на web порталу се могу наћи претраживач, чет, online игрице, апликације за вести итд. Разликујемо две врсте web портала – хоризонталне и вертикалне. Хоризонтални портали нуде велики број услуга, активности и садржаја. Поред линкова о одређеним темама, они нуде и садржаје као што су вести, временска прогноза, информације о финансијама и линкови за садржаје из културе. Yahoo! (<http://www.yahoo.com/>) је сигурно најпознатији пример хоризонталног портала. Вертикални портали пружају садржаје који су намењени за одређену групу корисника. Дobar пример вертикалног портала је образовни портал Уједињених нација (http://www.un.org/Pubs/chronicle/eosportal_index.as). Како се информационе и комуникационе технологије веома успешно користе у свим делатностима, не постоје разлози због којих би нове технологије биле изузете из процеса припреме и реализације наставе. Образовни портали могу да буду полазна тачка у истраживању ученика или припреми наставника за извођење часа. У оваквим претрагама, које морају бити методичне, портал може бити од драгоцене помоћи јер нуди теме које су издељене по логичким категоријама. Ширина одређене области може се сагледавати кроз категорије различитих тема које је чине.

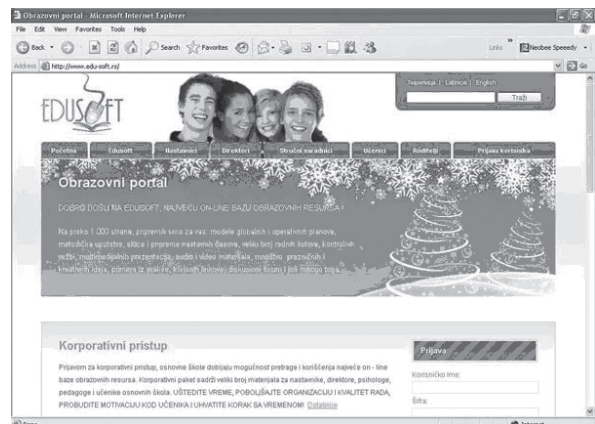

ОБРАЗОВНИ ПОРТАЛИ

Образовни портали у свету нису новост. Они су бројни и егзистирају већ дужи низ година. Education portal (<http://www.theeducationportal.com/>), Discovery Education (<http://school.discovery.com/schrockguide/index.html>) и Gateway (<http://www.thegateway.org/>) су примери образовних портала с различитим приступима дизајну, употреби и садржају. Уколико на Google-у укуцамо одговарајуће кључне речи, а желимо да пронађемо образовне портале, добићемо низ линкова који нас могу одвести на странице на којима можемо пронаћи различите образовне ресурсе. Могу се преузимати наставни планови, лекције, образовни софтвери, материјали за штампање итд. Бројни су и online садржаји. Међутим, због језичке баријере и прилагођености ових садржаја образовном систему земаља из иностранства, само мали број ових ресурса могу користити наставници у Србији.

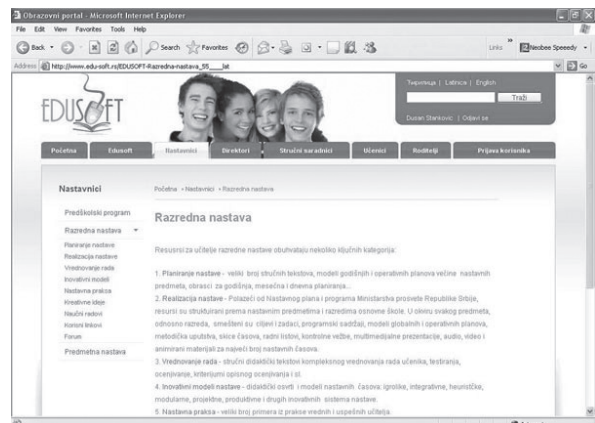
Проблем доласка до дидактичких ресурса је присутан у нашим школама, нарочито у школама у унутрашњости земље. Наставницима у мањим местима је ускраћена могућност да свакодневно посећују специјализоване продавнице, књижаре, библиотеке у којима могу пронаћи материјале који су им потребни за квалитетан наставни рад. Развојем информационих и комуникационих технологија створиле су се могућности да се овај проблем у потпуности отклони. Изградњом образовних портала наставници би могли да преузимају потребне материјале, без обзира где живе и раде (наравно, уколико поседују прикључак на интернет). Овакви портали би, осим наставника, задовољили и потребе ученика и њихових родитеља.

Пример за овакав образовни портал представља Едусофт образовни портал (<http://www.edu-soft.rs>) (Слика 1). Са око 2.000 линкова корисници могу преузимати моделе глобалних и оперативних планова, методичка упутства, скице и припреме наставних часова, велики број радних листова, контролних вежби, мултимедијалних презентација, аудио и видео материјала, мноштво креативних идеја, примера из праксе, корисних линкова. У креирању базе ресурса учествовали су професори и асистенти Универзитета у Београду, професори са водећих института, али и велики број учитеља и наставника који су пост-ојећа научна знања обогатили својим практичним искуством, примерима из праксе и мноштвом креативних идеја.

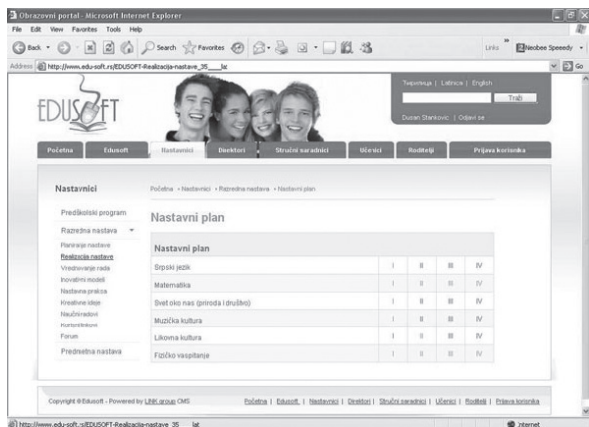
Слика 1. Едусофти образовни портал

Након отварања налога, кориснику је омогућено да преузима материјале који су класификовани у пет подручја: наставници, директори, стручни сарадници, ученици и родитељи. У наставку рада биће представљен начин функционисања линка *Наставници*. У делу за наставнике, садржаји су подељени на три подручја: предшколски програм, разредна настава, предметна настава (Слика 2).

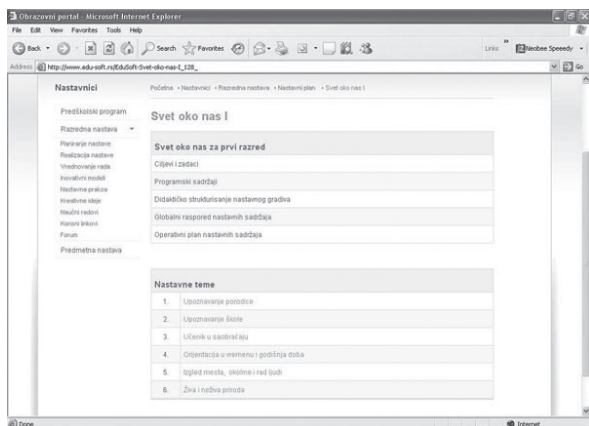
Слика 2. Линк Наставници

Уколико се одлучимо за разредну наставу биће нам понуђено више садржаја: планирање и реализација nastave, вредновање рада, иновативни модели, наставна пракса, креативне идеје, научни радови, корисни линкови, форум. Ако изаберемо линк *Реализација nastave* доћи ћемо на страницу на којој можемо да бирамо жељени разред и предмет (Слика 3).

Слика 3. Наставни план

У овом случају одлучићемо се за први разред и наставни предмет *Свет око нас*. Могу се преузимати циљ и задаци, програмски садржаји, модели глобалних и оперативних планова (Слика 4).

Слика 4. Свет око нас I

Можемо се одредити за одређену наставну тему, рецимо *Уизнавање породице* и преузимати скице за часове, радне листове, мултимедијалне презентације (Слика 5).

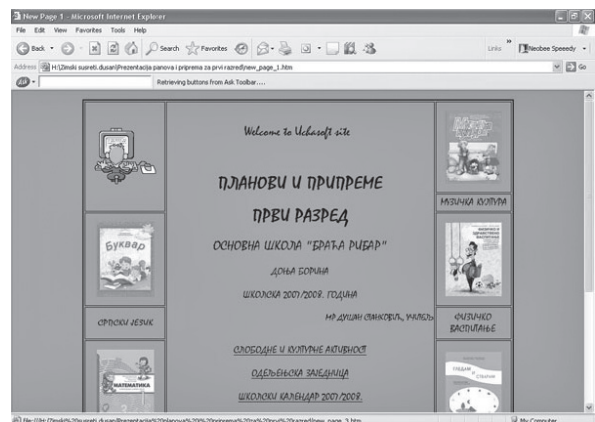

Слика 5. Дидактички ресурси

Као и сви образовни портали и Едусофт је отворен систем и, како истиче проф. др Данимир Мандић, „процес стварања и усавршавања овако комплексног портала је веома дуготрајан. Због природе самих ресурса немогуће га је претворити у коначан производ. Сталне промене у развоју науке, нова научна сазнања, друштвена кретања, захтеваће и свакодневно ажурирање базе ресурса, која ће се стално мењати и прилагођавати потребама наставника.“¹

Организација дидактичких материјала помоћу html алата

Презентације, рађене у неком од алата за креирање html презентација, могу бити изузетно добро средство за организацију дидактичких ресурса сваког наставника. На овакав начин наставнику је омогућено да веома брзо дође до одређеног садржаја који му је потребан у датом тренутку. Оне се не морају постављати на интернет. Могу се налазити на неком од преносивих медија, тако да их наставници без икаквог терета могу носити са собом, што у традиционалном облику организовања дидактичких материјала (гомиле папира, фасцикли, свезака) није било могуће. Хиперлинковање материјала ствара разгранат систем дидактичких материјала, тако да организација долази до пуног изражаја. Приказаћемо како изгледа и функционише једна оваква презентација. На почетној страни, поред линкова ка предметима, могу се формирати линкови ка одређеним материјалима и садржајима који се остварују током школске године у том разреду (слободне активности, час одељењског старешине, графофолије, радни листови, мултимедија, прилози, досије ученика и сл.) (Слика 6).

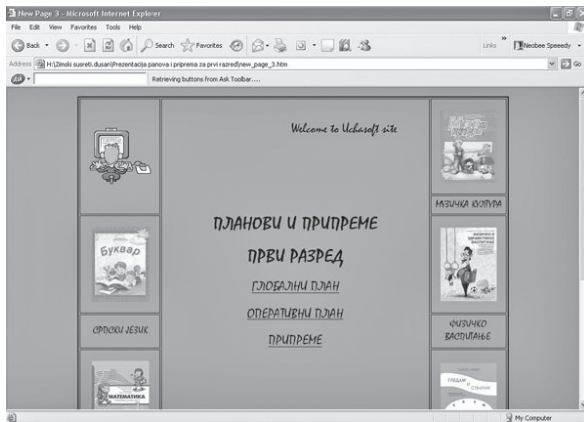

Слика 6. Почетна страна

1 Преузето са: <http://www.edu-soft.rs>

Веома брзо се може приступити одређеном предмету и садржајима који су везани за њега (глобални и оперативни план, припреме за часове, прилози, презентације и сл.), тако да је наставнику олакшана припрема за наредне часове (Слика 7).

Слика 7. Садржаји за одређени предмет

Овакве презентације се дугогодишњим радом проширују и обогаћују додавањем нових материјала, чиме се ствара богат дидактички досије наставника. Завод за унапређивање образовања и васпитања је акредитовао програм стручног усавршавања запослених у образовању, под називом *Web портали за припрему и реализацију наставе*. На њему се наставници упознају с оваквом организацијом дидактичких материјала.

Закључак

Живимо и радимо у времену у којем информационе и комуникационе технологије доминирају у свим људским делатностима. Њихове могућности потребно је користити у образовању и превазићи све проблеме који су били нерешиви дуги низ година уназад. Изградњом образовних портала, свим актерима у образовању омогућава се приступ значајним и корисним садржајима и актуелним информацијама које се могу користити у припреми, реализацији, праћењу и вредновању васпитно-образовног рада. На овакав начин руше се све просторне и временске баријере, чиме се размена искустава и знања између свих учесника у образовању обогаћује, увећава и оснажује.

Литература

1. Каталог програма стручног усавршавања запослених у образовању за школску 2008/2009. годину, Завод за унапређивање образовања и васпитања, 2008/2009, стр. 47.
2. Станковић, Д., (2006), Web портали у иновативним моделима наставе, Лозница, Центар за културу „Вук Караџић”.
3. Станковић, Д., (2006), Web портал – дидактички материјал за реализацију наставе света око нас у другом разреду основне школе, специјалистички рад, Београд, Учитељски факултет.
4. Станковић, Д., (2008), Web портали и образовање на даљину за припрему и реализацију наставе, Иновације у настави, Београд, 3, 114-120.
5. Станковић, Д., (2006), Моделовање web портала за реализацију наставе, Образовна технологија, Београд, 4, 47-54.
6. <http://www.edu-soft.rs>
7. <http://www.uchportal.com>
8. <http://www.yahoo.com>
9. http://www.un.org/Pubs/chronicle/eosportal_index.asp
10. <http://www.theeducationportal.com/>
11. <http://www.thegateway.org/>
12. <http://school.discovery.com/schrockguide/index.html>
13. http://www.mingl.org/it_vodic/portali.php

Web portals in teaching preparation and realization

Summary: *This paper is about Web portals and the reasons for their existence. It explains the division of Web portals into horizontal and vertical. The emphasis is on the foreign and domestic educational portals. The existence of such web portal makes the teacher's preparation for class very easy as well as a valuable source of information for the pupils and their parents. Presentations, created in html tools, can be very useful in organizing of didactic resources of every teacher, so that a part of the work is dedicated to organizing and teaching materials.*

Keywords: *Web portals, preparation and realization teaching, organization of didactic resources*